

Zbiór Orzeczeń

WYROK TRYBUNAŁU (trzecia izba)

z dnia 17 września 2015 r.*

Odwołanie — Pomoc państwa — Skarga o stwierdzenie nieważności — Artykuł 263 TFUE —
Dopuszczalność — Pomoc przyznana bezprawnie i niezgodna z rynkiem wewnętrznym —
Obowiązek odzyskania — Decyzja Komisji Europejskiej o nierozszerzaniu obowiązku odzyskania
pomocy na podmiot przejmujący beneficjenta pomocy — Interes prawny —
Powództwo odszkodowawcze i o odzyskanie pomocy wniesione do sądów krajowych —
Legitymacja procesowa czynna — Skarżący, którego dany akt nie dotyczy indywidualnie

W sprawie C-33/14 P

mającej za przedmiot odwołanie w trybie art. 56 statutu Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej,
wniesione w dniu 22 stycznia 2014 r.,

Mory SA, w stanie likwidacji, z siedzibą w Pantin (Francja),

Mory Team, w stanie likwidacji, z siedzibą w Pantin,

Superga Invest, dawniej Compagnie française superga d'investissement dans le service (CFSIS),
z siedzibą w Miraumont (Francja),

reprezentowane przez adwokatów B. Vateria oraz F. Loubières'a, z adresem do doręczeń
w Luksemburgu,

wnoszące odwołanie,

w której drugą stroną postępowania jest:

Komisja Europejska, reprezentowana przez T. Maxiana Ruschego oraz B. Stromskiego, działających
w charakterze pełnomocników, z adresem do doręczeń w Luksemburgu,

strona pozwana w pierwszej instancji,

TRYBUNAŁ (trzecia izba),

w składzie: M. Ilešič, prezes izby, A. Ó Caoimh (sprawozdawca), C. Toader, E. Jarašiūnas
i C.G. Fernlund, sędziowie,

rzecznik generalny: P. Mengozzi,

sekretarz: L. Carrasco Marco, administrator,

uwzględniając pisemny etap postępowania i po przeprowadzeniu rozprawy w dniu 27 kwietnia 2015 r.,

* Język postępowania: francuski.

po zapoznaniu się z opinią rzecznika generalnego na posiedzeniu w dniu 18 czerwca 2015 r.,
wydaje następujący

Wyrok

- 1 W swym odwołaniu Mory SA, Mory Team i Superga Invest wnoszą o uchylenie wydanego przez Sąd Unii Europejskiej postanowienia Mory i in./Komisja (T-545/12, EU:T:2013:607, zwanego dalej „zaskarżonym postanowieniem”), w którym Sąd odrzucił ich skargę zmierzającą do stwierdzenia nieważności decyzji Komisji C(2012) 2401 final z dnia 4 kwietnia 2012 r. dotyczącej przejęcia aktywów grupy Sernam w ramach postępowania naprawczego (zwanej dalej „sporną decyzją”).

Okoliczności powstania sporu

- 2 Wnoszące odwołanie utrzymują, że były bezpośrednimi konkurentami Financière Sernam oraz jej spółek zależnych, Sernam Services i Aster (zwanym dalej łącznie „grupą Sernam”). Mory SA i Mory Team (zwane dalej łącznie „spółkami Mory”) prowadziły działalność w sektorze tradycyjnych przesyłek i przesyłek ekspresowych przed postawieniem ich w stan likwidacji. Superga Invest, dawniej Compagnie française superga d’investissement dans le service (CFSIS) była głównym akcjonariuszem spółek Mory.
- 3 Decyzją z dnia 23 maja 2001 r. w sprawie pomocy państwa NN 122/2000 (ex NJ 140/2000) (Dz.U. C 199, s. 15) Komisja zatwierdziła pomoc na restrukturyzację grupy Sernam (zwaną dalej „decyzją Sernam 1”).
- 4 Decyzją 2006/367/WE z dnia 20 października 2004 r. dotyczącą pomocy państwa częściowo wdrożonej przez Francję na rzecz przedsiębiorstwa Sernam (Dz.U. 2006, L 140, s. 1, zwaną dalej „decyzją Sernam 2”) Komisja potwierdziła, że pomoc zatwierdzona w decyzji Sernam 1 jest zgodna z rynkiem wewnętrznym pod pewnymi warunkami. Wskazała ona także na obecność dodatkowej pomocy, niezgodnej z rynkiem wewnętrznym, która powinna w konsekwencji zostać odzyskana przez Republikę Francuską.
- 5 Pismem z dnia 16 lipca 2008 r. Komisja poinformowała Republikę Francuską o swojej decyzji o wszczęciu formalnego postępowania wyjaśniającego, o którym mowa w art. 108 ust. 2 TFUE odnośnie do wykonania przez Francję decyzji Sernam 2. Decyzja ta została opublikowana w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej* z dnia 9 stycznia 2009 r. (Dz.U. C 4, s. 5).
- 6 W dniu 27 czerwca 2011 r. tribunal de commerce de Bobigny (sąd gospodarczy w Bobigny, Francja) postanowił objąć spółki Mory postępowaniem naprawczym.
- 7 W dniu 31 stycznia 2012 r. sąd gospodarczy w Nanterre (Francja) postanowił objąć Financière Sernam i Sernam Services postępowaniem naprawczym.
- 8 W dniu 3 lutego 2012 r. tribunal de commerce de Pontoise (sąd gospodarczy w Pontoise, Francja) postanowił postawić Aster w stan likwidacji, przy czym spółka miała kontynuować działalność.
- 9 W dniu 9 marca 2012 r. Komisja wydała decyzję 2012/398/UE w sprawie pomocy państwa SA.12522 (C 37/08) – Francja – Zastosowanie decyzji Sernam 2 (Dz.U. L 195, s. 19, zwaną dalej „decyzją Sernam 3”). W art. 1 sentencji tej decyzji wskazano, że grupa Sernam korzystała z pomocy państwa przyznanej bezprawnie i niezgodnej z rynkiem wewnętrznym (zwanej dalej „omawianą pomocą”). Zgodnie z art. 2 tej sentencji Republika Francuska była zobowiązana do odzyskania całej omawianej pomocy od tej grupy.

- 10 W tym samym dniu do wyznaczonego przez sąd zarządcy grupy Sernam wpłynęły dwie oferty przejęcia, z których jedna pochodziła od Geodis Calberson (zwanego dalej „Calbersonem”), spółki zależnej wchodzącej w skład grupy Geodis (zwanej dalej „Geodis”) działającej w sektorze przesyłek, a druga od BMV. Oferta przejęcia złożona przez Calberson została opatrzona warunkiem, w myśl którego „żaden obowiązek jakiegokolwiek rodzaju, w szczególności obowiązek zwrotu całości lub części [omawianej] pomocy [...] przyznanej [grupie Sernam] nie może zostać przeniesiony wraz z przejmowanymi aktywami albo ze względu na to przejęcie, ani obciążyć przejmującego”. Oferta złożona przez BMV nie była opatrzona takim warunkiem, ale została przedstawiona jako nierozdzielnie związana z ofertą złożoną przez Calberson i traciła ważność w wypadku odrzucenia tej ostatniej oferty.
- 11 W dniu 23 marca 2012 r. Republika Francuska zwróciła się do Komisji o potwierdzenie, że obowiązek zwrotu omawianej pomocy nie będzie rozciągał się na Geodis i BMV w przypadku przejęcia przez nie części aktywów grupy Sernam.
- 12 W spornej decyzji Komisja wskazała Republice Francuskiej, że nie ma podstaw, by obowiązek zwrotu nałożony na grupę Sernam zgodnie z art. 2 decyzji Sernam 3 rozciągał się na Geodis i BMV z powodu braku ciągłości gospodarczej pomiędzy grupą Sernam a tymi dwoma potencjalnymi podmiotami przejmującymi. Komisja wyjaśniła w pkt 54 spornej decyzji, że decyzja ta nie dotyczyła zasadności polegających na przejęciu niektórych aktywów grupy Sernam inwestycji podmiotów przejmujących oraz że w konsekwencji nie przesądzała ona oceny odnoszącej się do tej inwestycji z punktu widzenia art. 107 ust. 1 TFUE.
- 13 W dniu 10 kwietnia 2012 r. Calberson złożył wyznaczonemu przez sąd zarządcy grupy Sernam nową ofertę przejęcia niezawierającą warunku, który miał wpływ na jego pierwotną ofertę przejęcia.
- 14 W dniu 13 kwietnia 2012 r. sąd gospodarczy w Nanterre przyjął oferty przejęcia złożone przez Calberson i przez BMV oraz zarządził przekazanie na ich rzecz niektórych aktywów Sernam Services ze skutkiem od dnia 7 maja 2012 r.
- 15 W dniu 10 lipca 2012 r. spółki Mory zostały postawione w stan likwidacji przez sąd gospodarczy w Bobigny.

Postępowanie przed Sądem i zaskarżony wyrok

- 16 Pismem złożonym w sekretariacie Sądu w dniu 17 grudnia 2012 r. wnoszące odwołanie wniosły skargę zmierzającą do stwierdzenia nieważności spornej decyzji.
- 17 Pismem złożonym w sekretariacie Sądu w dniu 25 marca 2013 r. Komisja podniosła zarzut niedopuszczalności na podstawie art. 114 § 1 regulaminu postępowania przed Sądem, ponieważ, po pierwsze, wnoszące odwołanie nie wykazały, że miały interes prawny we wniesieniu skargi na sporną decyzję, a po drugie, że decyzja ta dotyczyła ich bezpośrednio i indywidualnie w rozumieniu art. 263 akapit czwarty TFUE.
- 18 W drodze zaskarżonego postanowienia Sąd postanowił, że wnoszące odwołanie nie wykazały swojego interesu prawnego we wniesieniu skargi na sporną decyzję i że zatem ich skargę należało uznać za niedopuszczalną na tej tylko podstawie, bez konieczności badania podniesionej przez Komisję bezwzględnej przeszkody procesowej opartej na fakcie, że sporna decyzja nie dotyczyła ich bezpośrednio. W szczególności Sąd stwierdził, że ani wniesione przez spółki Mory w dniu 25 kwietnia 2007 r. do tribunal administratif de Paris (sądu administracyjnego w Paryżu) powództwo o odzyskanie omawianej pomocy, ani wniesione przez nie w dniu 7 maja 2013 r. do tribunal de commerce de Paris (sądu gospodarczego w Paryżu, Francja) powództwo odszkodowawcze zmierzające do obciążenia w szczególności grupy Sernam i Geodis solidarnym obowiązkiem naprawienia szkody, jaką spółki te im wyrządziły, nie mogły przyznać im takiego interesu prawnego.

Żądania stron i postępowanie przed Trybunałem

- 19 W swoim odwołaniu wnoszące odwołanie zwracają się do Trybunału o:
- uchylenie zaskarżonego postanowienia;
 - skierowanie sprawy do Sądu celem jej zbadania co do istoty; oraz
 - stwierdzenie, że rozstrzygnięcie o kosztach nastąpi w orzeczeniu kończącym postępowanie w sprawie.
- 20 Komisja wnosi o oddalenie odwołania i obciążenie wnoszących odwołanie kosztami postępowania.
- 21 Pismem złożonym w sekretariacie Trybunału w dniu 19 maja 2014 r. Calberson wniósł na podstawie art. 40 akapit drugi statutu Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej o dopuszczenie go do niniejszej sprawy w charakterze interwenienta popierającego żądania Komisji.
- 22 Postanowieniem prezesa Trybunału z dnia 27 lutego 2015 r. wniosek ten został oddalony.

W przedmiocie wniosku o otwarcie na nowo ustnego etapu postępowania

- 23 W następstwie ogłoszenia opinii rzecznika generalnego wnoszące odwołanie, pismem złożonym w sekretariacie Trybunału w dniu 29 czerwca 2015 r., wniosły o otwarcie na nowo ustnego etapu postępowania. W uzasadnieniu tego wniosku wnoszące odwołanie twierdzą zasadniczo, że podniesione w opinii nowe argumenty rzecznika generalnego dotyczące w szczególności kwalifikacji spornej decyzji w celu ustalenia legitymacji czynnej w rozumieniu art. 263 TFUE i oddziaływania tych argumentów na rozpatrywanie odwołania warte są wdania się w kontradiktoryjny spór, gdyby Trybunał postanowił wydać orzeczenie ostateczne w sprawie.
- 24 Należy przypomnieć, że statut Trybunału Sprawiedliwości oraz regulamin postępowania przed Trybunałem nie dają stronom możliwości przedkładania uwag w odpowiedzi na opinię przedstawioną przez rzecznika generalnego (zob. wyrok Vnuk, C-162/13, EU:C:2014:2146, pkt 30 i przytoczone tam orzecznictwo).
- 25 Zgodnie z art. 252 akapit drugi TFUE zadaniem rzecznika generalnego jest publiczne przedstawianie, przy zachowaniu całkowitej bezstronności i niezależności, uzasadnionych opinii w sprawach, które zgodnie ze statutem Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej wymagają jego zaangażowania. Trybunał nie jest związany ani opinią rzecznika generalnego, ani jej uzasadnieniem (zob. wyrok Komisja/Parker-Hannifin Manufacturing i Parker-Hannifin, C-434/13 P, EU:C:2014:2456, pkt 29 i przytoczone tam orzecznictwo).
- 26 W konsekwencji okoliczność, że jedna ze stron nie zgadza się z opinią rzecznika generalnego, bez względu na to, jakie kwestie poruszono w tej opinii, nie może sama w sobie stanowić uzasadnienia dla ponownego otwarcia procedury ustnej (wyrok E.ON Energie/Komisja, C-89/11 P, EU:C:2012:738, pkt 62).
- 27 Niemniej jednak Trybunał może w dowolnym momencie, po wysłuchaniu rzecznika generalnego, postanowić o otwarciu ustnego etapu postępowania na nowo, zgodnie z art. 83 regulaminu postępowania przed nim, w szczególności jeśli uzna, że okoliczności zawisłej przed nim sprawy nie są wystarczająco wyjaśnione lub też jeśli sprawa ma zostać rozstrzygnięta na podstawie argumentu, który nie był przedmiotem dyskusji między stronami lub podmiotami określonymi w art. 23 statutu Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej (wyrok Nordzucker, C-148/14, EU:C:2015:287, pkt 24).

- 28 Taka sytuacja nie ma miejsca w niniejszym przypadku. Wnoszące odwołanie i Komisja wskazały bowiem zarówno na etapie pisemnym postępowania, jak i na jego etapie ustnym całą ich argumentację faktyczną i prawną na poparcie swych żądań, w tym w odniesieniu do legitymacji czynnej w rozumieniu art. 263 TFUE. Trybunał uważa zatem po wysłuchaniu rzecznika generalnego, że dysponuje wszystkimi danymi niezbędnymi do wydania rozstrzygnięcia i że dane te były przedmiotem prowadzonej przed nim dyskusji.
- 29 W świetle powyższych rozważań Trybunał uznaje, że nie należy zarządzać otwarcia ustnego etapu postępowania na nowo.

W przedmiocie odwołania

- 30 Na poparcie swojego odwołania wnoszące odwołanie podnoszą dwa zarzuty. Zarzut pierwszy opiera się na twierdzeniu, że Sąd kilkakrotnie naruszył prawo w ramach oceny ich interesu prawnego we wniesieniu skargi o stwierdzenie nieważności spornej decyzji. Zarzut drugi jest oparty na naruszeniu art. 263 akapit czwarty TFUE, jako że Sąd nie stwierdził, iż decyzja ta dotyczyła ich bezpośrednio i indywidualnie.
- 31 Na wstępie wnoszące odwołanie podnoszą, że nie da się wytyczyć granicy pomiędzy pojęciami interesu prawnego a „bezpośrednim i indywidualnym oddziaływaniem”. Te dwa pojęcia całkowicie się zlewają, jeśli chodzi o ocenę dopuszczalności skargi wniesionej przez stronę, która nie jest adresatem decyzji w rozumieniu art. 263 akapit czwarty TFUE. Nielogiczne jest bowiem twierdzenie, że dana osoba, której decyzja dotyczy bezpośrednio i indywidualnie, nie ma interesu prawnego. Podobnie jest nie do pomyślenia, że dana osoba może mieć interes prawny, mimo że decyzja nie dotyczy jej bezpośrednio i indywidualnie. Sąd naruszył art. 263 akapit czwarty TFUE, gdy uznał, że te dwa pojęcia są odrębne. Samo wykazanie, że decyzja dotyczy danej osoby bezpośrednio i indywidualnie, wystarczy do stwierdzenia dopuszczalności jej skargi.

W przedmiocie zarzutu pierwszego

Argumentacja stron

- 32 W zarzucie pierwszym wnoszące odwołanie zarzucają Sądowi, że naruszył on kilkakrotnie prawo w ramach badania, które doprowadziło do stwierdzenia, iż nie wykazały one swego interesu prawnego we wniesieniu skargi o stwierdzenie nieważności spornej decyzji.
- 33 W pierwszej kolejności wnoszące odwołanie podnoszą, że rozumowanie Sądu zawiera pewną liczbę wewnętrznych sprzeczności i prowadzi do pewnej liczby naruszeń prawa, w sytuacji gdy Sąd stwierdził w pkt 29–35 zaskarżonego postanowienia, iż uczestnictwo Mory w postępowaniu administracyjnym poprzedzającym wydanie decyzji Sernam 2 nie mogło przyznać tej spółce interesu prawnego.
- 34 Po pierwsze, zdaniem wnoszących odwołanie Sąd sam sobie przeczy, ponieważ w szczególności w pkt 31 zaskarżonego postanowienia, uzasadniwszy swoje orzeczenie w ten sposób, że wnoszące odwołanie nie posiadają interesu prawnego, powołał się na orzecznictwo w dziedzinie pomocy państwa, zgodnie z którym skarżący powinien zawsze wykazać, że decyzja o zgodności pomocy z rynkiem wewnętrznym może wpłynąć na jego pozycję rynkową, a następnie stwierdził w pkt 57 tego postanowienia, że Komisja nie wypowiedziała się w spornej decyzji w przedmiocie istnienia i zgodności ewentualnej pomocy na podstawie art. 108 TFUE.
- 35 Następnie wymienione w pkt 33 zaskarżonego postanowienia dokonane przez Sąd ustalenie, zgodnie z którym kwestia zasad odzyskania omawianej pomocy dotyczy wyłącznie Komisji i danego państwa członkowskiego, prowadziłoby do wykluczenia co do zasady sytuacji, w której strona inna – niż to

zainteresowane decyzją nakazującą odzyskanie państwo członkowskie – posiada interes prawny we wniesieniu skargi na decyzję dotyczącą zasad odzyskania tej pomocy. Taka analiza jest sprzeczna z przepisami art. 263 akapit czwarty TFUE, zgodnie z którymi skargę na taką decyzję może wnieść każda osoba, której ta decyzja dotyczy bezpośrednio i indywidualnie.

- 36 Wreszcie Sąd utrzymał brak jasności z jednej strony pomiędzy pojęciami „interesu prawnego” i „danej osoby”, a z drugiej strony odnośnie do charakteru spornej decyzji, ponieważ w zaskarżonym postanowieniu Sąd uznał ją raz za decyzję *sui generis*, to znowu za decyzję dotyczącą wyłącznie zasad odzyskania pomocy lub raz za decyzję dotyczącą istnienia przeniesienia niezgodnej z rynkiem wewnętrznym pomocy lub braku przeniesienia tej pomocy i dotyczącą obejścia decyzji o odzyskaniu. Ten brak jasności ma na celu uniknięcie uwydatnienia faktu, że Sąd nie przyjął w zaskarżonym postanowieniu takiego samego podejścia, jak to, które przyjął w wyroku *Ryanair/Komisja* (T-123/09, EU:T:2012:164).
- 37 Po drugie, wnoszące odwołanie uważają, że Sąd naruszył prawo i popełnił błąd w ocenie, gdy orzekł w pkt 36–51 zaskarżonego postanowienia, iż powództwa wniesione do sądów krajowych w celu zagwarantowania odzyskania omawianej pomocy i uzyskania odszkodowania za szkodę nie przynawały im interesu prawnego we wniesieniu skargi do sądu Unii.
- 38 Po pierwsze, wnoszące odwołanie podnoszą w tym względzie, że Sąd niesłusznie orzekł, iż interes prawny we wniesieniu skargi na decyzję Unii jest uzasadniony wyłącznie możliwością wniesienia powództwa odszkodowawczego do sądów krajowych. Interes ten może bowiem także wynikać z powództwa zmierzającego do zagwarantowania skutecznego odzyskania pomocy przez zainteresowane państwo członkowskie. W niniejszej sprawie zaś Mory wniósł takie powództwo do tribunal administratif de Paris w celu zobowiązania państwa francuskiego do odzyskania omawianej pomocy od wszystkich kolejnych jej beneficjentów, w tym od grupy Geodis. Nie jest zadaniem Komisji ani Sądu kwestionowanie znaczenia i interesu wnoszących odwołanie w ramach tego postępowania, ponieważ zostało ono skutecznie wniesione i ma normalny przebieg.
- 39 Następnie wnoszące odwołanie utrzymują, że Sąd niesłusznie uznał, iż ich interes prawny nie został wykazany z tego względu, że nie podjęły one przez wiele lat żadnych działań celem uzyskania odszkodowania za poniesioną szkodę wynikającą z zakłócenia konkurencji spowodowanego przez omawianą pomoc. Wniesienie powództwa odszkodowawczego do tribunal de commerce de Paris stało się bowiem możliwe dopiero po wydaniu decyzji *Sernam 3* uznającej tę pomoc za niezgodną z rynkiem wewnętrznym. Ponadto powództwo to zostało wyraźnie zapowiedziane w skardze wniesionej do Sądu i zostało wniesione przed wydaniem zaskarżonego postanowienia. W każdym przypadku Sąd nie może zastąpić własną analizą dotyczącą zasadności powództwa odszkodowawczego przeciwko grupie Geodis analizy dokonanej przez sąd krajowy, aby uznać, że wspomniane powództwo jest skazane na niepowodzenie i że powodzenie wniesionej do Sądu skargi o stwierdzenie nieważności nie ma wpływu na powodzenie postępowania w sprawie powództwa odszkodowawczego zawisłego przed sądem krajowym.
- 40 Wreszcie wnoszące odwołanie uważają, że powództwo odszkodowawcze do sądu krajowego przeciwko grupie Geodis jest zasadne, ponieważ Geodis powinna zostać uznana za aktualnego beneficjenta omawianej pomocy i w związku z tym za podmiot zobowiązany do naprawienia konsekwencji przyznania tej pomocy ze szkodą spółek Mory, solidarnie z kolejnymi beneficjentami i przyznającym ją podmiotem, Société nationale des chemins de fer français (SNCF). Ponadto, gdyby stwierdzono nieważność spornej decyzji, wnoszące odwołanie mogłyby powołać się przed sądem krajowym na teorię prawa francuskiego zwaną „bezpodstawnym wzbogaceniem” wobec grupy Geodis.
- 41 Po trzecie, wnoszące odwołanie zarzucają Sądowi, że odmówił spółce Superga Invest interesu prawnego, odmawiając uznania, iż ów interes prawny wynika z interesu prawnego spółek Mory, których Superga Invest jest głównym akcjonariuszem.

- 42 Po czwarte, wnoszące odwołanie zarzucają Sądowi, że orzekł w pkt 54–58 zaskarżonego postanowienia, iż nie zostały one pozbawione ich uprawnienia procesowego do wszczęcia formalnego postępowania wyjaśniającego na podstawie art. 108 ust. 2 TFUE.
- 43 Przede wszystkim wnoszące odwołanie podnoszą, że gdy zwrócili się do Komisji w kwestii istnienia ryzyka obejścia wynikającego z planowanej transakcji przejęcia, instytucja ta, wydając sporną decyzję, wykluczyła możliwość wszczęcia postępowania w sprawie szczegółowego badania i naruszyła ich uprawnienia proceduralne. Wnoszące odwołanie zostały w ten sposób pozbawione możliwości uzyskania szczegółowego badania nie nowej pomocy, ale nieprawidłowego wykonania decyzji Sernam 3.
- 44 Następnie wnoszące odwołanie uważają, że Sąd celowo odstąpił od zbadania, czy sporna decyzja dotyczyła ich bezpośrednio i indywidualnie w celu uniknięcia rozstrzygnięcia kwestii charakteru tej spornej decyzji, zakwalifikowanej przez Komisję jako decyzja *sui generis*. Ponieważ zaś decyzja dotyczyła wnoszących odwołanie indywidualnie, mogły one ją zaskarżyć, aby Sąd zbadał, czy Komisja była właściwa do wydania tej decyzji, pomimo braku podstawy prawnej.
- 45 Wreszcie wnoszące odwołanie zarzucają Sądowi, że uznał on w pkt 33 zaskarżonego postanowienia, iż sporna decyzja, jako że odnosi się ona nie do zgodności pomocy państwa z rynkiem wewnętrznym, ale do zasad odzyskania omawianej pomocy, dotyczy wyłącznie Komisji i państwa członkowskiego, na którym ciąży obowiązek odzyskania pomocy. Kwestią, jaką należy zbadać, nie jest zatem pytanie, czy nowa pomoc państwa została przyznana grupie Geodis, ale czy warunki, w jakich miało odbyć się przejęcie aktywów grupy Sernam przez Geodis, stanowiły prawidłowe wykonanie decyzji Sernam 3 lub, przeciwnie, czy wykonanie tej decyzji stanowi nadużycie. Ponieważ zasady odzyskania mogą stanowić nieprawidłowe wykonanie decyzji o odzyskaniu pomocy, Komisja powinna wszcząć formalne postępowanie wyjaśniające, jeżeli ma ona poważne wątpliwości w tym względzie.
- 46 Według Komisji twierdzenia wnoszących odwołanie są bezzasadne z dwóch powodów. Z jednej strony w chwili wniesienia skargi o stwierdzenie nieważności spółki Mory były w likwidacji i nie były już w konsekwencji konkurentami żadnego przedsiębiorstwa. Z drugiej strony stwierdzenie nieważności spornej decyzji nie przedstawia rzeczywistego interesu w ramach powództwa odszkodowawczego do sądu krajowego za szkodę dla konkurencji, którą, jak twierdzą, ponieśli w przeszłości.
- 47 Komisja podnosi na wstępie, że argumenty przedstawione w pierwszej i w czwartej kolejności w ramach tego zarzutu dotyczą nie interesu prawnego, ale legitymacji czynnej wnoszących odwołanie. Argumenty te nie pozwalają zatem na wykazanie takiego interesu prawnego we wniesieniu skargi na sporną decyzję.
- 48 Co do reszty Komisja uważa, że ani powództwo o odzyskanie pomocy, ani powództwo odszkodowawcze wniesione do sądu krajowego nie przyznają interesu prawnego wnoszącym odwołanie do sądu Unii.
- 49 W odniesieniu do pierwszej z tych skarg, wniesionej do tribunal administratif de Paris, Komisja utrzymuje, że ponieważ spółki Mory istnieją tylko na potrzeby ich likwidacji, wykluczone jest zatem posiadanie przez nie interesu prawnego w przywróceniu im pozycji konkurencyjnej dzięki odzyskaniu omawianej pomocy. W ich skardze do Sądu wnoszące odwołanie powołały się zresztą wyłącznie na możliwość wniesienia powództwa odszkodowawczego dla uzasadnienia interesu prawnego. Ponadto wnoszące odwołanie nie mogą powołać się na etapie odwołania na argument, zgodnie z którym wniesione do tribunal administratif de Paris powództwo o odzyskanie omawianej pomocy dotyczy także odzyskania omawianej pomocy od grupy Geodis. To rozszerzenie powództwa zostało bowiem dokonane po wydaniu zaskarżonego postanowienia, a skarga do Sądu nie zawierała tego argumentu.

- 50 Komisja podnosi pomocniczo, że nie zostało ustalone, iż skarga do tribunal administratif de Paris jest uzasadniona i że ma jakiekolwiek szanse powodzenia w prawie krajowym. Co więcej, instytucja ta twierdzi, że po wydaniu decyzji Sernam 3 ten sąd krajowy skłaniał się ku umorzeniu postępowania. Jeśli bowiem Komisja uzna, jak w niniejszym przypadku, rozpatrywaną pomoc za niezgodną z rynkiem wewnętrznym i zarządza jej odzyskanie, wszczęte wcześniej przed sądem krajowym postępowanie staje się bezprzedmiotowe.
- 51 Jeśli chodzi o drugie z tych powództw wniesione do tribunal de commerce de Paris, Komisja podnosi, że nie wystarczy dla uzasadnienia interesu we wniesieniu skargi o stwierdzenie nieważności decyzji Komisji powołanie się przez wnoszącą odwołanie do sądu Unii na jakiekolwiek powództwo odszkodowawcze, jakie może być wniesione w przyszłości lub ewentualnie już wniesione do sądu krajowego, z tego powodu, iż stwierdzenie nieważności tej decyzji przez sąd Unii ułatwiłoby pomyślne zakończenie jej powództwa odszkodowawczego, bez wykazywania ponadto, że racjonalnie może ono powieść się w przypadku stwierdzenia nieważności decyzji Komisji. W tym kontekście, o ile Sąd nie powinien wstępować w miejsce sądu krajowego, orzekając o zasadności tego powództwa odszkodowawczego, które wniesiono do sądu krajowego, o tyle zadaniem Sądu jest jednak zbadanie, czy skarżący wykazali istnienie rzeczywistego interesu prawnego we wniesieniu skargi o stwierdzenie nieważności decyzji Komisji w celu uzasadnienia tego powództwa odszkodowawczego.
- 52 W niniejszym przypadku Komisja uważa, że brak jest wykazania tych elementów. Dokonana w tej kwestii przez Sąd ocena jest prawidłowa i ponadto wchodzi w zakres faktyczny, który nie podlega kontroli Trybunału w ramach rozpatrywania odwołania. Wnoszące odwołanie wniosły swe powództwo odszkodowawcze tylko w celu ustosunkowania się do argumentacji przedłożonej przez Komisję w podniesionym przez nią zarzucie niedopuszczalności ponad rok po wydaniu decyzji Sernam 3. Jeśli chodzi o możliwość powołania się wobec grupy Geodis na argument oparty na teorii prawa francuskiego zwanej „bezpodstawnym wzbogaceniem”, został on przedstawiony po raz pierwszy w ramach odwołania i jest on z tego powodu oczywiście niedopuszczalny. W każdym wypadku nie została przedstawiona na poparcie tej teorii żadna poważna argumentacja.
- 53 Wreszcie Komisja podnosi, że Sąd słusznie uznał w pkt 53 zaskarżonego postanowienia, iż skoro spółki Mory zaprzestały działalności, nie mogły one doświadczyć jakichkolwiek zakłóceń konkurencji, których konsekwencje musiałaby ponieść Superga Invest.

Ocena Trybunału

- 54 W zarzucie pierwszym wnoszące odwołanie podnoszą, że Sąd naruszył kilkakrotnie prawo, orzekłszy, iż nie wykazały one swego interesu prawnego we wniesieniu skargi o stwierdzenie nieważności spornej decyzji w rozumieniu art. 263 akapit czwarty TFUE.
- 55 Zgodnie z utrwalonym orzecznictwem Trybunału skarga o stwierdzenie nieważności wniesiona przez osobę fizyczną lub prawną jest dopuszczalna jedynie w zakresie, w jakim osoba ta ma interes prawny w stwierdzeniu nieważności zaskarżonego aktu. Interes ten zakłada, że stwierdzenie nieważności tego aktu może samo w sobie wywołać skutki prawne i że w wyniku skargi strona skarżąca będzie mogła uzyskać jakąś korzyść (zob. w szczególności podobnie wyroki: Komisja/Koninklijke FrieslandCampina, C-519/07 P, EU:C:2009:556, pkt 63; ACEA/Komisja, C-319/09 P, EU:C:2011:857, pkt 67; Stichting Woonpunt i in./Komisja, C-132/12 P, EU:C:2014:100, pkt 67; a także Stichting Woonlinie i in./Komisja, C-133/12 P, EU:C:2014:105, pkt 54).
- 56 Interes prawny skarżącego powinien być rzeczywisty i aktualny (zob. podobnie wyroki: Komisja/Koninklijke FrieslandCampina, C-519/07 P, EU:C:2009:556, pkt 65; Planet/Komisja, C-564/13 P, EU:C:2015:124, pkt 34). Nie może on dotyczyć sytuacji przyszłej i hipotetycznej (zob. podobnie wyroki: Strogili/Trybunał Obrachunkowy, 204/85, EU:C:1987:21, pkt 11; a także Cañas/Komisja, C-269/12 P, EU:C:2013:415, pkt 16, 17).

- 57 Interes ten w odniesieniu do przedmiotu skargi musi istnieć na etapie jej wnoszenia pod rygorem jej niedopuszczalności i aż do momentu wydania orzeczenia sądowego, pod rygorem umorzenia postępowania (zob. podobnie wyroki: Abdulrahim/Rada i Komisja, C-239/12 P, EU:C:2013:331, pkt 61; Cañas/Komisja, C-269/12 P, EU:C:2013:415, pkt 15).
- 58 Interes prawny stanowi zatem pierwszą i podstawową przesłankę skargi do sądu (zob. podobnie postanowienie S./Komisja, 206/89 R, EU:C:1989:333, pkt 8; wyrok Andechser Molkerei Scheitz/Komisja, C-682/13 P, EU:C:2015:356, pkt 27).
- 59 Ponadto na podstawie art. 263 akapit czwarty TFUE dopuszczalność skargi wniesionej przez osobę fizyczną lub prawną na akt, którego nie jest ona adresatem, jest uzależniona od tego, czy uznaje się istnienie po jej stronie legitymacji czynnej, która występuje w dwóch sytuacjach. Po pierwsze, skargę taką można wnieść, pod warunkiem że akt dotyczy tej osoby bezpośrednio i indywidualnie. Po drugie, taka osoba może wnieść skargę na akt regulacyjny niewymagający środków wykonawczych, jeżeli dotyczy on jej bezpośrednio (zob. podobnie w szczególności wyroki: Telefónica/Komisja, C-274/12 P, EU:C:2013:852, pkt 19; Stichting Woonpunt i in./Komisja, C-132/12 P, EU:C:2014:100, pkt 44).
- 60 W niniejszym przypadku należy stwierdzić, po pierwsze, że Sąd w pkt 59 zaskarżonego postanowienia uznał wniesioną przez wnoszące odwołanie na podstawie art. 263 akapit czwarty TFUE skargę o stwierdzenie nieważności spornej decyzji za niedopuszczalną jedynie z powodu nieuzasadnienia przez wnoszące odwołanie ich interesu prawnego bez zbadania ponadto, czy wspomniane wnoszące odwołanie miały także legitymację czynną w rozumieniu tego postanowienia.
- 61 W tych okolicznościach okazuje się, że względy, z powodu których Sąd uznał w pkt 29–35 i 55–58 zaskarżonego postanowienia, iż z jednej strony sporna decyzja nie dotyczyła Mory indywidualnie, a z drugiej strony wnoszące odwołanie nie zostały pozbawione w braku wszczęcia formalnego postępowania wyjaśniającego, o którym mowa w art. 108 ust. 2 TFUE możliwości skorzystania z ich uprawnień proceduralnych, nie mogą uzasadniać sentencji tego postanowienia, jako że wspomniane względy odnoszą się nie do badania interesu, ale legitymacji czynnej, jak zauważył zresztą sam Sąd w pkt 30 i 34 wspomnianego postanowienia.
- 62 W tym względzie wnoszące odwołanie niesłusznie podnoszą, że sama okoliczność, iż decyzja dotyczy bezpośrednio i indywidualnie osoby fizycznej lub prawnej, nieuchronnie wykazuje jej interes prawny. Jak bowiem wynika z pkt 55–59 niniejszego wyroku, interes prawny i legitymacja czynna stanowią odrębne przesłanki dopuszczalności, które osoba fizyczna lub prawna powinna spełnić w sposób łączny, aby mogła wnieść skargę o stwierdzenie nieważności na podstawie art. 263 akapit czwarty TFUE (zob. podobnie w szczególności wyroki: Stichting Woonpunt i in./Komisja, C-132/12 P, EU:C:2014:100, pkt 67, 68; a także wyrok Stichting Woonlinie i in./Komisja, C-133/12 P, EU:C:2014:105, pkt 54, 55).
- 63 Z powyższych rozważań wynika, że przedstawioną przez wnoszące odwołanie w ramach zarzutu pierwszego na poparcie odwołania argumentację w zakresie, w jakim zmierza ona do zarzucenia zaskarżonemu postanowieniu, iż Sąd uznał w nim, że wnoszące odwołanie nie korzystały z legitymacji czynnej, należy oddalić jako częściowo pozbawioną znaczenia dla sprawy, a w pozostałej części – bezpodstawną.
- 64 W drugiej kolejności należy zbadać zarzut pierwszy wnoszących odwołanie w zakresie, w jakim został skierowany przeciwko rozważaniom Sądu wymienionym w pkt 36–51 zaskarżonego postanowienia, na podstawie których to rozważań Sąd oddalił argumentację wspomnianych wnoszących odwołanie, zgodnie z którą ich interes prawny wynikał w niniejszym wypadku z wniesionego w dniu 25 kwietnia 2007 r. przez spółki Mory do tribunal administratif de Paris powództwa o odzyskanie omawianej pomocy oraz z wniesionego przez nie w dniu 7 maja 2013 r. do tribunal de commerce de Paris

powództwa odszkodowawczego zmierzającego do obciążenia w szczególności grupy Sernam i Geodis solidarnym obowiązkiem naprawienia szkody, jaką grupy Sernam i Geodis wyrządziły wnoszącym odwołanie.

- 65 W tym względzie Sąd zauważył z jednej strony w pkt 39 i 40 zaskarżonego postanowienia, że wniesione do sądu krajowego powództwo zmierzające do odzyskania omawianej pomocy nie dotyczyło odszkodowania za szkodę, jaką wnoszące odwołanie, jak twierdzą, poniosły.
- 66 Z drugiej strony Sąd, podkreśliwszy w pkt 41 zaskarżonego postanowienia, że wnoszące odwołanie nie podjęły przez wiele lat żadnych działań celem uzyskania odszkodowania za zarzucaną poniesioną szkodę wynikającą z zakłócenia konkurencji spowodowanego przez tę pomoc, orzekł w pkt 42–49 tego postanowienia, że wniesione przez nie do tribunal de commerce de Paris po wniesieniu skargi o stwierdzenie nieważności do sądu Unii powództwo odszkodowawcze nie przyznaje im również interesu prawnego we wniesieniu skargi do tego sądu, ponieważ nie wykazały one, iż grupa Geodis mogła wyrządzić im szkodę, skutkiem czego miały one podstawę do dochodzenia przed sądem krajowym odszkodowania od grupy Geodis.
- 67 W tym względzie Sąd zauważył w pierwszej kolejności w pkt 44 i 45 zaskarżonego postanowienia, że ponieważ grupa Geodis przejęła aktywa grupy Sernam po objęciu postępowaniem naprawczym spółek Mory, to przejęcie to nie może być przyczyną postawienia ich w stan likwidacji, a zatem Geodis nie może zostać uznana za odpowiedzialną za ich złą sytuację finansową. Następnie Sąd podkreślił w pkt 47 tego postanowienia, że nie zostało także wykazane, iż grupa Geodis, z tego tylko powodu, iż przejęła niektóre aktywa grupy Sernam, mógłby teoretycznie zostać uznany za odpowiedzialny na podstawie prawa krajowego za szkodę, którą grupa ta rzekomo wyrządziła wnoszącym odwołanie. Wreszcie w zakresie, w jakim wnoszące odwołanie powoływały się na szkodę, jaką mogłaby wyrządzić im grupa Geodis, gdy przejęła niektóre aktywa grupy Sernam, mimo że nie został uznany za zobowiązanego do zwrotu omawianej pomocy, Sąd uznał w pkt 48 wspomnianego postanowienia, iż skoro spółki Mory zaprzestały wszelkiej działalności gospodarczej z chwilą postawienia ich w stan likwidacji, nie mogły doznać żadnej szkody spowodowanej przez podmiot przejmujący aktywa.
- 68 Należy zauważyć na wstępie, że o ile wyłącznie Sąd jest właściwy do ustalenia i oceny okoliczności faktycznych, a także, co do zasady, do zbadania dowodów, które dopuścił on na poparcie tych okoliczności, o tyle Trybunał jest właściwy do przeprowadzenia kontroli, jeżeli Sąd uznał, że mają one charakter prawny i jeżeli wyprowadził z nich konsekwencje prawne (zob. podobnie wyrok E.ON Energie/Komisja, C-89/11 P, EU:C:2012:738, pkt 64, 65 i przytoczone tam orzecznictwo). W konsekwencji kwestia, czy ze względu na takie okoliczności faktyczne i dowody, stwierdzenie nieważności spornej decyzji przez sąd Unii może przysporzyć korzyść wnoszącym odwołanie w ramach postępowania w przedmiocie skargi wniesionej do sądu krajowego, które to postępowanie może wykazać ich interes prawny we wniesieniu skargi do sądu Unii, jest kwestią prawną wchodzącą w zakres kontroli, jaką Trybunał sprawuje w ramach odwołania.
- 69 Należy przypomnieć, że zgodnie z utrwalonym orzecznictwem Trybunału, w odniesieniu do skargi o stwierdzenie nieważności może zostać zachowany interes jako podstawa ewentualnej skargi o stwierdzenie odpowiedzialności (zob. podobnie wyroki: Könecke Fleischwarenfabrik/Komisja, 76/79, EU:C:1980:68, pkt 9; Francja i in./Komisja, C-68/94 i C-30/95, EU:C:1998:148, pkt 74; postanowienia: Lech-Stahlwerke/Komisja, C-111/99 P, EU:C:2001:58, pkt 19, 20; Komisja/Provincia di Imperia, C-183/08 P, EU:C:2009:136, pkt 30; a także wyrok Abdulrahim/Rada i Komisja, C-239/12 P, EU:C:2013:331, pkt 64).
- 70 Dalsze trwanie takiego interesu prawnego musi zostać ocenione in concreto przy uwzględnieniu w szczególności skutków zarzucanej niezgodności z prawem oraz charakteru szkody, której poniesienie się podnosi (wyrok Abdulrahim/Rada i Komisja, C-239/12 P, EU:C:2013:331, pkt 65).

- 71 W niniejszej sprawie, jak wynika zatem zasadniczo z pkt 46 zaskarżonego postanowienia, zarzucana przez wnoszące odwołanie szkoda wynika z faktu, że grupa Sernam korzystała przez dziesięć lat z bezprawnie przyznanej i niezgodnej z rynkiem wewnętrznym pomocy przyznanej przez Republikę Francuską i której zwrot Komisja zarządziła na podstawie decyzji Sernam 3.
- 72 Sporną decyzją Komisja zaś poinformowała Republikę Francuską, że ten obowiązek zwrotu nie będzie rozciągał się na grupę Geodis w przypadku przejęcia przez nią części aktywów grupy Sernam, ponieważ w braku ciągłości gospodarczej nie zostało wykazane, iż grupa Geodis rzeczywiście korzystała z omawianej pomocy.
- 73 Z powyższego wynika, że wskutek wydania tej decyzji grupa Geodis, która rzeczywiście przejęła następnie niektóre aktywa grupy Sernam, jest chroniona przed tym obowiązkiem zwrotu, gdyż nie może ona być uznana za beneficjenta omawianej pomocy.
- 74 Jak wskazał rzecznik generalny w pkt 91 opinii, sama ta okoliczność może wykazać, że wnoszące odwołanie mają interes prawny w żądaniu stwierdzenia nieważności spornej decyzji, ponieważ ich powództwo odszkodowawcze wniesione do sądów krajowych w zakresie, w jakim zmierza ono do naprawienia szkody, jaką, jak twierdzą, poniosły z powodu przyznania omawianej pomocy, opiera się dokładnie na założeniu, zgodnie z którym grupa Geodis powinna jako podmiot przejmujący być uznana za beneficjenta tej pomocy.
- 75 Ponieważ stwierdzenie nieważności spornej decyzji może bowiem skutkować tym, że grupa Geodis powinna odtąd zostać uznana za beneficjenta omawianej pomocy, której przyznanie spowodowało zarzucaną przez wnoszące odwołanie szkodę, takie stwierdzenie nieważności mogłoby samo w sobie zwiększyć szanse powodzenia wniesionego do tribunal de commerce de Paris powództwa odszkodowawczego, ponieważ jest ono skierowane przeciwko grupie Geodis, a zatem przysporzyć im korzyść w ramach tego odwołania.
- 76 W tym względzie wbrew temu, co orzekł Sąd w pkt 47 zaskarżonego postanowienia, nie można wymagać, by wnoszące odwołanie wykazały, iż zgodnie z prawem krajowym grupa Geodis mogłaby rzeczywiście zostać uznana za odpowiedzialną za zarzucaną szkodę jedynie ze względu na przejęcie aktywów grupy Sernam. Zadaniem sądu Unii nie jest bowiem, w celu zbadania interesu prawnego we wniesieniu do niego skargi, dokonanie oceny prawdopodobieństwa zasadności powództwa wniesionego do sądów krajowych na mocy prawa krajowego, a zatem zastąpienie tych sądów w celu dokonania takiej oceny. Konieczne, a także wystarczające jest natomiast, że w wyniku skargi o stwierdzenie nieważności wniesionej do sądu Unii strona skarżąca będzie mogła uzyskać korzyść. Taka sytuacja ma miejsce w niniejszej sprawie, jak wynika z pkt 74 i 75 niniejszego wyroku.
- 77 Nie ma również wpływu okoliczność, w odróżnieniu od tego, co Sąd wskazał w pkt 48 zaskarżonego postanowienia, że spółki Mory zaprzestały wszelkiej działalności gospodarczej z chwilą ich likwidacji, ponieważ zarzucana przez wnoszące odwołanie szkoda, jak Komisja sama przyznała na rozprawie, wynika właśnie z zakłócenia konkurencji spowodowanego przyznaniem omawianej pomocy w okresie, w którym bezsporne jest, że spółki Mory prowadziły działalność gospodarczą na danym rynku, a zatem były konkurentami beneficjenta tej pomocy.
- 78 Z tego samego powodu nie jest istotne, że przejęcie przez Geodis niektórych aktywów grupy Sernam, ponieważ nastąpiło po dniu, w którym spółki zostały objęte postępowaniem naprawczym, którą to okoliczność wskazał Sąd w pkt 44 i 45 zaskarżonego postanowienia, nie jest przyczyną postawienia tych spółek w stan likwidacji.
- 79 Należy dodać, że także niesłusznie Komisja zarzuca wnoszącym odwołanie, iż wniosły swe powództwo odszkodowawcze do sądu krajowego po wniesieniu swej skargi o stwierdzenie nieważności do Sądu. Z orzecznictwa Trybunału przypomnianego w pkt 56 i 69 niniejszego wyroku wynika bowiem, że ewentualność wniesienia powództwa odszkodowawczego wystarczy dla uzasadnienia takiego interesu

prawnego w zakresie, w jakim nie jest ono hipotetyczne. W niniejszym wypadku zaś bezsporne jest, że wnoszące odwołanie zapowiedziały wniesienie tego powództwa odszkodowawczego w ich piśmie złożonym do Sądu i że powództwo to, jak wynika z pkt 42 zaskarżonego postanowienia, zostało rzeczywiście wniesione przed wydaniem zaskarżonego postanowienia.

- 80 Co więcej, należy także uznać, że stwierdzenie nieważności spornej decyzji mogłoby także samo w sobie przysporzyć wnoszącym odwołanie korzyść w ramach powództwa, które wniosły one do tribunal administratif de Paris, aby zobowiązać państwo francuskie do odzyskania omawianej pomocy, ponieważ to stwierdzenie nieważności skutkowałoby tym, że grupa Geodis nie byłaby już koniecznie zwolniona z obowiązku zwrotu opartego na spornej decyzji, efektem czego stwierdzenie nieważności tej decyzji mogłoby zwiększyć szanse powodzenia tego powództwa wniesionego do tribunal administratif de Paris.
- 81 Sąd naruszył zatem prawo, orzekłszy w pkt 40 zaskarżonego postanowienia, że powództwo to nie mogło przyznać interesu prawnego wnoszącym odwołanie z tego tylko powodu, iż powództwo to nie zmierzało do naprawienia szkody, jaką miały ponieść wnoszące odwołanie, jako że interes prawny może wynikać, jak wskazał rzecznik generalny w pkt 40 opinii, z każdego powództwa wniesionego do sądu krajowego, w ramach którego ewentualne stwierdzenie nieważności aktu zaskarżonego do sądu Unii może przysporzyć skarżącemu korzyść.
- 82 W tym względzie Komisja niesłusznie utrzymuje, że powództwo wniesione przez wnoszące odwołanie do tribunal administratif de Paris nie może uzasadnić interesu prawnego wnoszących odwołanie przed sądem Unii z tego powodu, iż powództwo to zmierza wyłącznie do zagwarantowania odzyskania omawianej pomocy nie od Geodisa, ale od grupy Sernam. Z przedłożonych Trybunałowi akt jasno wynika bowiem, że omawiane powództwo obejmowało kolejnych beneficjentów omawianej pomocy. Jako że wnoszące odwołanie ponadto wskazały wyraźnie to rozszerzenie ich powództwa w swych pismach do Sądu, należy oddalić podniesiony przez Komisję zarzut niedopuszczalności z tego powodu, iż argument wnoszących odwołanie nie został przedstawiony w ramach postępowania przed Sądem.
- 83 Ponadto nie można wprawdzie wykluczyć, że o ile wydanie decyzji Sernam 3 w zakresie, w jakim Komisja nakazała w niej odzyskanie omawianej pomocy lub zaprzestanie działalności gospodarczej spółek Mory, może ewentualnie mieć wpływ na interes prawny wnoszących odwołanie we wniesieniu powództwa do tribunal administratif de Paris, o tyle okoliczność ta nie ma natomiast najmniejszego wpływu, wbrew temu, co Komisja twierdziła w szczególności na rozprawie, na interes prawny tych wnoszących odwołanie we wniesieniu skargi do sądu Unii, ponieważ wniesiona do tego Sądu skarga o stwierdzenie nieważności poprzez swój wynik może wpłynąć na rozstrzygnięcie rozpatrywanego przed sądem krajowym powództwa zmierzającego do zagwarantowania odzyskania omawianej pomocy.
- 84 Z powyższego, w szczególności z pkt 77, 78 i 83 niniejszego wyroku, wynika, że Sąd naruszył także prawo, orzekłszy w pkt 52–54 zaskarżonego postanowienia, iż Superga Invest jako główny akcjonariusz spółek Mory, nie wykazała swego interesu prawnego, ponieważ te spółki, jako że nie prowadziły już one działalności, nie mogły doświadczyć jakichkolwiek zakłóceń konkurencji, których konsekwencje musiałaby ponieść Superga Invest. Jako że interes prawny Superga Invest zlewa się z interesem prawnym spółek Mory, Superga Invest posiada także z tych samych powodów taki interes we wniesieniu skargi do sądu Unii.
- 85 Ze względu na całość powyższych rozważań należy stwierdzić, że Sąd naruszył prawo, orzekłszy, iż wnoszące odwołanie nie wykazały ich interesu prawnego w rozumieniu art. 263 akapit czwarty TFUE w celu stwierdzenia nieważności spornej decyzji.
- 86 W tych okolicznościach zarzut pierwszy podniesiony przez wnoszące odwołanie w uzasadnieniu ich odwołania należy uznać za zasadny.

- 87 Zaskarżone postanowienie należy zatem uchylić bez konieczności przeprowadzania analizy drugiego podniesionego przez wnoszące odwołanie zarzutu.

W przedmiocie skargi do Sądu

- 88 Zgodnie z art. 61 statutu Trybunału Sprawiedliwości, jeśli odwołanie jest zasadne, Trybunał uchyła orzeczenie Sądu. Może on wydać orzeczenie ostateczne w sprawie, jeśli stan postępowania na to pozwala, lub skierować sprawę do ponownego rozpoznania przez Sąd.
- 89 W niniejszym wypadku Trybunał twierdzi, że posiada natomiast niezbędne informacje, by wydać ostateczne rozstrzygnięcie w przedmiocie zarzutu niedopuszczalności podniesionego przez Komisję w toku postępowania w pierwszej instancji.
- 90 W pierwszej kolejności z powodów wskazanych w pkt 74–85 niniejszego wyroku należy oddalić ten zarzut niedopuszczalności w zakresie, w jakim zarzucono w nim wnoszącym odwołanie brak interesu prawnego.
- 91 W drugiej kolejności w zakresie, w jakim Komisja zarzuca wnoszącym odwołanie przez ten zarzut brak legitymacji czynnej, należy przypomnieć, że, jak wskazano w pkt 59 niniejszego wyroku, art. 263 akapit czwarty TFUE określa dwie sytuacje, w których uznaje się istnienie po stronie osoby fizycznej lub prawnej legitymacji procesowej do wniesienia skargi na akt Unii, którego nie jest ona adresatem. Po pierwsze, taką skargę można wnieść, pod warunkiem że akt ten dotyczy tej osoby bezpośrednio i indywidualnie. Po drugie, taka osoba może wnieść skargę na akt regulacyjny niewymagający środków wykonawczych, jeżeli dotyczy on jej bezpośrednio.
- 92 Ponieważ sporna decyzja, która została skierowana do Republiki Francuskiej, nie stanowi aktu regulacyjnego zgodnie z art. 263 akapit czwarty TFUE, gdyż nie jest aktem o charakterze generalnym (zob. podobnie wyrok Inuit Tapiriit Kanatami i in./Parlament i Rada, C-583/11 P, EU:C:2013:625, pkt 56), należy zbadać, czy decyzja ta dotyczy wnoszących odwołanie bezpośrednio i indywidualnie w rozumieniu tego postanowienia.
- 93 Zgodnie z utrwalonym orzecznictwem Trybunału podmioty niebędące adresatami decyzji mogą powołać się na okoliczność, iż decyzja dotyczy ich indywidualnie, wyłącznie wtedy, gdy decyzja ta dotyczy ich z uwagi na pewne właściwe im cechy lub szczególne okoliczności odróżniające je od wszelkich innych osób i w związku z tym indywidualizujące je w podobny sposób jak adresata decyzji (zob. w szczególności wyroki: Plaumann/Komisja, 25/62, EU:C:1963:17, s. 223; Sniace/Komisja, C-260/05 P, EU:C:2007:700, pkt 53; 3F/Komisja, C-319/07 P, EU:C:2009:435, pkt 29; a także T & L Sugars i Sidul Açúcares/Komisja, C-456/13 P, EU:C:2015:284, pkt 63).
- 94 Z uwagi na to, że skarga w pierwszej instancji dotyczyła decyzji Komisji z dziedziny pomocy państwa, należy przypomnieć, iż w ramach postępowania kontrolnego w sprawie pomocy państwa z art. 108 TFUE należy odróżnić, po pierwsze, wstępną fazę badania pomocy ustanowioną w ust. 3 tego artykułu, zmierzającą jedynie do umożliwienia Komisji sformułowania wstępnej opinii w sprawie częściowej lub całkowitej zgodności danej pomocy, i po drugie, fazę badania, o której mowa w ust. 2 tego artykułu. Tylko w ramach tej drugiej fazy, która ma umożliwić Komisji uzyskanie kompletnych informacji o całości danych w sprawie, traktat nakłada na Komisję obowiązek wezwania zainteresowanych stron do przedstawienia uwag (zob. w szczególności wyrok 3F/Komisja, C-319/07 P, EU:C:2009:435, pkt 30 i przytoczone tam orzecznictwo).
- 95 Z powyższego wynika, że w sytuacji gdy bez wszczynania formalnego postępowania wyjaśniającego ustanowionego w art. 108 ust. 2 TFUE Komisja stwierdzi w drodze decyzji wydanej na podstawie ust. 3 tego artykułu, iż pomoc jest zgodna z rynkiem wewnętrznym, beneficjenci tych gwarancji proceduralnych mogą wymusić ich poszanowanie tylko wtedy, gdy mają możliwość zakwestionowania

tej decyzji przed sądem Unii. Z tych względów sąd ten uznaje za dopuszczalną skargę o stwierdzenie nieważności takiej decyzji, wniesioną przez zainteresowaną stronę w rozumieniu art. 108 ust. 2 TFUE, jeżeli autor skargi poprzez jej wniesienie dąży do poszanowania praw proceduralnych, które wywodzi on z tego postanowienia (zob. podobnie w szczególności wyroki: 3F/Komisja, C-319/07 P, EU:C:2009:435, pkt 31 i przytoczone tam orzecznictwo; a także Komisja/Kronoply i Kronotex, C-83/09 P, EU:C:2011:341, pkt 47).

- 96 Trybunał miał już okazję wyjaśnić, że zainteresowanymi stronami są osoby, przedsiębiorstwa lub stowarzyszenia, których interesy mogłyby zostać naruszone w wyniku przyznania pomocy, to znaczy w szczególności przedsiębiorstwa będące konkurentami beneficjentów tej pomocy oraz organizacje zawodowe (zob. w szczególności wyrok 3F/Komisja, C-319/07 P, EU:C:2009:435, pkt 32 i przytoczone tam orzecznictwo).
- 97 Natomiast, jeżeli skarżący kwestionuje zasadność wydanej na podstawie art. 108 ust. 3 TFUE lub w wyniku formalnego postępowania wyjaśniającego dochodzenia decyzji w sprawie oceny pomocy, sam fakt, że skarżący może być traktowany jako zainteresowana strona w rozumieniu art. 108 ust. 2 TFUE, nie wystarcza do przyjęcia dopuszczalności skargi. Skarżący musi zatem wykazać, że posiada status szczególny w rozumieniu orzecznictwa przypomnianego w pkt 93 niniejszego wyroku. Jest tak w szczególności w przypadku, gdy pozycja skarżącej na rynku zostaje istotnie naruszona wskutek pomocy będącej przedmiotem danej decyzji (zob. podobnie wyroki: Komisja/Aktionsgemeinschaft Recht und Eigentum, C-78/03 P, EU:C:2005:761, pkt 37 i przytoczone tam orzecznictwo; a także British Aggregates/Komisja, C-487/06 P, EU:C:2008:757, pkt 30).
- 98 W tym względzie za podmioty, których decyzja Komisji kończąca formalne postępowanie wyjaśniające dotyczy indywidualnie, zostały uznane między innymi – poza przedsiębiorstwem będącym beneficjentem pomocy – przedsiębiorstwa z nim konkurujące, które odegrały aktywną rolę w ramach tego postępowania, o ile ich pozycja na rynku uległa istotnej zmianie wskutek środka pomocowego będącego przedmiotem zaskarżonej decyzji (zob. wyrok Sniace/Komisja, C-260/05 P, EU:C:2007:700, pkt 55 i przytoczone tam orzecznictwo).
- 99 W odniesieniu do ustalenia takiego oddziaływania Trybunał sprecyzował, że sama okoliczność, iż akt taki jak sporna decyzja jest w stanie wywrzeć pewien wpływ na stosunki konkurencji panujące na danym rynku i że zainteresowane przedsiębiorstwo znajdowało się w jakimkolwiek stosunku konkurencji wobec beneficjenta tego aktu, w każdym razie nie może być wystarczające dla stwierdzenia, że wspomniany akt może dotyczyć tego przedsiębiorstwa indywidualnie (zob. podobnie wyrok British Aggregates/Komisja, C-487/06 P, EU:C:2008:757, pkt 47).
- 100 Przedsiębiorstwo nie może więc powoływać się jedynie na okoliczność, że jest konkurentem przedsiębiorstwa będącego beneficjentem pomocy, lecz musi ono ponadto udowodnić, że znajduje się w sytuacji faktycznej, która indywidualizuje je w sposób analogiczny do adresata decyzji (zob. w szczególności wyrok British Aggregates/Komisja, C-487/06 P, EU:C:2008:757, pkt 48).
- 101 W niniejszej sprawie, jak wynika z pkt 72 niniejszego wyroku, sporną decyzją Komisja zaś poinformowała Republikę Francuską, że nałożony na to państwo członkowskie decyzją Sernam 3 obowiązek zwrotu bezprawnie przyznanej i niezgodnej z rynkiem wewnętrznym pomocy nie będzie rozciągał się na grupę Geodis w przypadku przejęcia przez nią części aktywów grupy Sernam, ponieważ w braku ciągłości gospodarczej nie zostało wykazane, iż grupa Geodis rzeczywiście korzystała z tej pomocy.
- 102 Ponadto z pkt 54 spornej decyzji wyraźnie wynika, że nie dotyczy ona zasadności inwestycji dokonanych przez grupę Geodis polegających na przejęciu części aktywów grupy Sernam i nie przesądza w konsekwencji oceny tych inwestycji przez Komisję w świetle art. 107 ust. 1 TFUE.

- 103 Z powyższego wynika, że pomocą, która w myśl spornej decyzji nie może zostać odzyskana od nabywcy części zbywanych aktywów pierwotnego beneficjenta pomocy jest dokładnie i wyłącznie pomoc, która była już przedmiotem decyzji Sernam 3.
- 104 Jak podniósł rzecznik generalny w pkt 147 i 169 opinii, sporna decyzja powinna zostać uznana za decyzję związaną z decyzją Sernam 3 i uzupełniającą wobec niej w zakresie, w jakim wyjaśnia ona zakres decyzji Sernam co do statusu beneficjenta omawianej pomocy, a zatem co do statusu podmiotu zobowiązanego do zwrotu tej pomocy, w następstwie zaistnienia zdarzenia, które miało miejsce po wydaniu tej decyzji, a mianowicie w niniejszym wypadku nabycia przez osobę trzecią części aktywów pierwotnego beneficjenta omawianej pomocy.
- 105 Jest zaś bezsporne, że decyzja Sernam 3 została wydana przez Komisję po zakończeniu formalnego postępowania wyjaśniającego przewidzianego w art. 108 ust. 2 TFUE.
- 106 W tych okolicznościach można uznać, że sporna decyzja dotyczy wnoszących odwołanie indywidualnie w rozumieniu art. 263 akapit czwarty TFUE, jeżeli wykażą one w szczególności, iż ich pozycja na rynku uległa istotnej zmianie wskutek przyznania omawianej pomocy. Natomiast sam fakt, że mogą one być postrzegane jako zainteresowane strony w rozumieniu art. 108 ust. 2 TFUE, nie może wystarczać do stwierdzenia dopuszczalności skargi.
- 107 W niniejszym wypadku wnoszące odwołanie utrzymują, że sporna decyzja dotyczy spółek Mory indywidualnie, ponieważ nie wszczynając formalnego postępowania wyjaśniającego, Komisja pozbawiła te spółki uprawnień proceduralnych, które zostały im przyznane w art. 108 ust. 2 TFUE, w szczególności w celu powołania się na brak właściwości tej instytucji do wydania tej decyzji. Ponadto spółki Mory wykazały istnienie interesu prawnego. Poza tym uczestniczyły one w postępowaniu administracyjnym prowadzącym do wydania decyzji Sernam 3 i zwróciły się do Komisji w przeddzień wydania spornej decyzji z pytaniem w przedmiocie podstawy prawnej, z której Komisja zamierzała w tym celu skorzystać. Co więcej, spółki te są jedynymi, które wniosły powództwa do sądów francuskich w celu zobowiązania władz francuskich do odzyskania omawianej pomocy od jej beneficjentów, i wniosły one, tak jak Superga Invest, powództwo do wspomnianych sądów w celu uzyskania odszkodowania za szkodę poniesioną z powodu przyznania tej pomocy.
- 108 Ponadto wnoszące odwołanie utrzymują tytułem uzupełnienia, że sporna decyzja zmieniła w istotny sposób pozycję konkurencyjną spółek Mory wskutek omawianej pomocy. Spółki te były nawet zmuszone do zaprzestania swej działalności z powodów, jakie uważają za powiązane z przyznaniem pomocy. Jeśli chodzi o Superga Invest, skutki antykonkurencyjne wspomnianej pomocy dotyczyły jej także, jako akcjonariusza spółek Mory, zwłaszcza że mogła ona zdecydować o wejściu na dany rynek.
- 109 W tym względzie należy stwierdzić, że zgodnie z orzecznictwem przytoczonym w pkt 62, 97 i 98 niniejszego wyroku, zarzucane naruszenie uprawnień proceduralnych przyznanych spółkom Mory w art. 108 ust. 2 TFUE, ich interes prawny i aktywna rola, jaką odegrały w postępowaniu administracyjnym prowadzącym do wydania decyzji Sernam 3 i spornej decyzji nie mogą w niniejszej sprawie zindywidualizować ich w rozumieniu art. 263 akapit czwarty TFUE. Co do okoliczności, że wnoszące odwołanie wniosły powództwa do sądów krajowych w celu z jednej strony zobowiązania władz francuskich do odzyskania omawianej pomocy, a z drugiej strony uzyskania odszkodowania za szkodę poniesioną z powodu przyznania tej pomocy, to okoliczność ta także nie może sama w sobie wystarczyć do ich zindywidualizowania w rozumieniu tego postanowienia, ponieważ każdy potencjalnie może wnieść takie powództwa.
- 110 Ponadto, o ile wnoszące odwołanie podnoszą, choć tytułem uzupełnienia, że sporna decyzja wpłynęła w istotny sposób na pozycję spółek Mory wskutek omawianej pomocy, w szczególności ze względu na to, że spółki te były zmuszone do zaprzestania ich działalności, należy stwierdzić, iż ani w ramach ich skargi w pierwszej instancji, ani w ramach niniejszego odwołania nie przedstawiły one dowodów na poparcie tego twierdzenia. Nie przedłożyły one poza tym Trybunałowi żadnych danych dotyczących

struktury rynku właściwego i ich pozycji konkurencyjnej na tym rynku. Jeśli chodzi o Superga Invest, jest bezsporne, że nie prowadziła ona działalności na danym rynku i że nie może ona wobec tego być uznana za konkurenta beneficjenta omawianej pomocy. Co więcej, ponieważ spółki Mory nie wykazały, że ich pozycja konkurencyjna uległa istotnej zmianie wskutek tej pomocy, Superga Invest nie może wywodzić żadnej legitymacji czynnej z tego tytułu ze względu na sam swój status akcjonariusza tych spółek.

- 111 W konsekwencji nie można uznać, że sporna decyzja dotyczy indywidualnie którejkolwiek z wnoszących odwołanie w rozumieniu art. 263 akapit czwarty TFUE.
- 112 Dlatego też należy uwzględnić podniesiony przez Komisję w postępowaniu w pierwszej instancji zarzut niedopuszczalności skargi o stwierdzenie nieważności wniesionej przez wnoszące odwołanie do Sądu, ze względu na to, że zarzucono w nim wnoszącym odwołanie brak legitymacji czynnej, a zatem należy odrzucić tę skargę jako oczywiście niedopuszczalną.

W przedmiocie kosztów

- 113 Zgodnie z art. 184 § 2 regulaminu postępowania, jeżeli odwołanie jest zasadne i Trybunał orzeka wyrokiem kończącym postępowanie w sprawie, Trybunał rozstrzyga o kosztach. Zgodnie z art. 138 § 2 owego regulaminu, mającym zastosowanie do postępowania odwoławczego na podstawie art. 184 § 1 regulaminu, jeżeli więcej niż jedna strona przegrała sprawę, Trybunał rozstrzyga o podziale kosztów.
- 114 Ponieważ odwołanie złożone przez wnoszące odwołanie zostało uwzględnione, ale ich skarga o stwierdzenie nieważności została oddalona, każda ze stron pokrywa własne koszty zarówno w postępowaniu w pierwszej instancji, jak i w postępowaniu odwoławczym.

Z powyższych względów Trybunał (trzecia izba) orzeka, co następuje:

- 1) **Postanowienie Sądu Unii Europejskiej Mory i in./Komisja (T-545/12, EU:T:2013:607) zostaje uchylone.**
- 2) **Wniesiona przez Mory SA, Mory Team i Superga Invest skarga o stwierdzenie nieważności decyzji Komisji C(2012) 2401 final z dnia 4 kwietnia 2012 r. dotyczącej przejęcia aktywów grupy Sernam w ramach postępowania upadłościowego zostaje odrzucona jako niedopuszczalna.**
- 3) **Mory SA, Mory Team, Superga Invest i Komisja Europejska pokrywają własne koszty zarówno w postępowaniu w pierwszej instancji, jak i w postępowaniu odwoławczym.**

Podpisy